

## Motion till riksdagen 2024/25:1350

av **Per Söderlund m.fl. (SD)**

# Skatteförfarande och folkbokföring

---

## Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att öka skattparensen på lönebesked, slutskattebesked och konsumentkvitton och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda systemet för personalliggare med dess effektivitet när det gäller att beivra skatteundandragande samt hur den administrativa bördan för företagare ska kunna hållas till ett minimum, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga en total översyn av folkbokföringen för att minimera folkbokföringsfel och effektivare kunna stävja brottslighet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en total översyn av systemet med samordningsnummer och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att se över hur rättssäkerheten i skatterättsliga processer kan förbättras och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att se över regelverket för skyddade folkbokföringsuppgifter för att förhindra brott och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att se över regelverket för skattemål så att rättegångskostnader betalas in efter att en dom blivit klarlagd och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda om enskilda firmor ska ges ett organisationsnummer som ej är identiskt med näringsidkarens personnummer i syfte att motverka id-kapning och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör fortsätta arbetet med förenklad digital deklaration för företag och tillkännager detta för regeringen.

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att utreda skattevillkoren för delningsekonomin och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att utreda skattesystemet och föreslå åtgärder avseende de för företagen hämmande och obsoleta skattereglerna och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverket för importrestriktioner och tullfria varor för att förhindra brottslighet och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en möjlighet för företag att kvitta förluster mot tidigare vinster och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör förstärka arbetet med de bilaterala skatteavtalen och tillkännager detta för regeringen.

## Skatteförfarande och folkbokföring

### Skatte transparens

I en årligen återkommande skrivelse redogör regeringen för skatteutgifterna, det vill säga de effekter på skatteintäkterna som uppstår till följd av särregler i skattelagstiftningen. Redovisningen syftar till att ge ett bredare underlag för prioritering mellan olika stöd och satsningar i statsbudgeten. Det är Sverigedemokraternas uppfattning att redovisningen av skatteutgifterna även ska lämna utrymme för analyser av skatteutgifternas effekter och ändamål. Vi menar att redovisningen kan förbättras avseende samhälls-ekonomiska effekter, exempelvis vad gäller skattesubventionerade anställningar, men även för inkomst- och mervärdesbeskattning. Sammantaget vill Sverigedemokraterna se att redovisningen av skatteutgifter utvecklas så att de kompletteras med fullständiga uppgifter avseende arbetsmarknadsåtgärder och inkomst- och mervärdesskatt i syfte att skapa maximal transparens.

De allra flesta skattebetalare saknar tillräcklig kunskap om vilka skatter de betalar, alltså vilka offentliga resurser som de är delaktiga i att bidra till. Sverigedemokraterna ser därför ett behov av ökad medvetenhet om skatter genom ökad transparens på lönebeskeden månadsvis, inklusive sociala avgifter samt en total sammanställning av de skatter och sociala avgifter i kronor som varje individ betalat in på det årliga slutskattebeskedet. Varje medborgare bör känna till vad som betalas in och hur pengarna årligen har fördelats mellan exempelvis kommun, region och stat. Det handlar alltså om ökad information med motivering av skattebeslut som en del i att öka transparensen. På ett liknande sätt behöver kvitton bli mer transparenta avseende punktskatters del av slutpriset.

# Skatterätt

## Personalliggare

Personalliggare infördes för att motverka illegala anställningar, men också som ett verktyg mot lönedumpning. De har införts i många branscher såsom bygg, fordonsservice, frisör, kropps- och skönhetsvård, livsmedel och tobaksgrossister, restaurang och tvätteri. Alla som arbetar i dessa lokaler ska registreras när de kommer och när de går. Skatteverket gör oannonserade kontroller och kan kräva avgifter vid upptäckt av felaktigheter i personalliggaren. Reglerna uppfattas dock av många företag som stelbenta, delvis på grund av bristande distinktion mellan uppsåtliga brister och uppenbart oavsiktliga fel. Många i de berörda branscherna upplever dessutom systemet som betungande och tycker att det tar mycket tid i anspråk. Nya arbetstillfällen och skatteintäkter uppstår huvudsakligen i växande små- och medelstora företag och politiken prioriterar åtgärder som banar väg för denna tillväxt. Därför bör systemet med personalliggare ses över så att man kommer åt fusk samtidigt som de administrativa bördorna minimeras.

## Folkbokföring och folkräkning

Det råder idag stor oklarhet om hur många människor som faktiskt uppehåller sig i Sverige. Ett betydande antal individer, det förefaller handla om tiotusentals personer, uppehåller sig i Sverige utan att ha folkbokfört sig. Det ligger i sakens natur att det exakta antalet är svårt att fastställa, men det är högst sannolikt att det rör sig om tiotusentals personer. Skatteverkets uppskattning från 2022 angav att ungefär 200 000 var folkbokförda på fel adress, vilket ger en uppfattning om problemets magnitud. Dessa missförhållanden går hand i hand med illegal migration, människohandel, bidragsfusk och andra olagliga verksamheter. Detta föranleder systematiska och långtgående åtgärder från samhällets sida, allt för att undvika felaktiga utbetalningar och bevara allmänhetens förtroende för samhällets institutioner.

På grund av sekretesslagstiftning och andra administrativa hinder kan man inte dela relevant information om individer mellan myndigheter, vilket försvårar upptäckt av felaktig information. Med rimlig hänsyn till integritetsaspekter bör myndigheter därför tillåtas och även instrueras att samla in, lagra och i vissa fall utbyta information om biometriska data. Och på ett övergripande plan ska myndigheterna målmedvetet fullfölja arbetet med att ta reda på vem som bor var i Sverige och eftersträva att lagar och regler efterföljs.

## Samordningsnummer

De senaste decenniernas migrationspolitisk har inneburit en stor oreda i fråga om vilka som uppehåller sig i Sverige. Därtill råder administrativ oordning vad gäller utgivande av samordningsnummer för personer som kommit till Sverige, bland annat eftersom flera myndigheter har haft möjlighet att ge ut samordningsnummer. Sverigedemokraterna är kritiska till det kaos som har uppstått genom detta förfarande och menar att samordningsnummer endast ska kunna erhållas vid personlig inställelse hos en och samma myndighet, förslagsvis Skatteverket, och mot uppvisande av godkänd legitimation och registrering av vederbörandes biometriska uppgifter. Detta för att förhindra att en person kan ha flera samordningsnummer eller att annan oordning i systemet uppstår, t ex att personer som fått ett samordningsnummer försvinner ur databasen. Samverkan med andra myndigheter och informationsutbyte mellan olika avdelningar på Skatte-

verket är en förutsättning för att få ordning på samordningsnumren. För att beivra skatte- och bidragsbrott är det av väsentlig vikt att myndigheten kan samarbeta och dela relevant information både inom Skatteverkets egna avdelningar och med andra myndigheter. Ett mer intensivt informationsutbyte mellan dessa hade på ett effektivt sätt i högre grad kunnat säkerställa att de resurser som utbetalas från våra välfärdssystem används på rätt sätt.

Det behövs därför en total översyn av systemet med samordningsnummer.

### **Skatterättsliga processer**

Rättssäkerheten i skattebrottsmål gällande skattetillägg har ibland en tendens att inte vara fullgod. Detta kan drabba enskilda näringsidkare på ett orimligt sätt. För att upprätthålla förtroendet för rättsstaten är det viktigt att hitta vägar för att sådana situationer inte ska behöva uppstå, vilket ytterst handlar om gränsdragning i lagstiftningen. De villkor som gäller ska också uppfattas som legitima av medborgare och företagare. Sverigedemokraterna vill tillsätta en utredning för att se över hur rättssäkerheten i skatterättsliga processer kan förbättras. I detta ska inkluderas en utvärdering av om det skatterättsliga företrädaransvaret fungerar på ett tillfredsställande sätt. Utvärderingen behöver också belysa om gränsdragningen i lagstiftningen är rätt avvägd mellan seriösa och oseriösa företagare.

### **Skydd av offentliganställdas folkbokföringsuppgifter**

Folkbokföringsuppgifter har blivit en alltmer känslig fråga för anställda på vissa myndigheter. Det handlar om myndigheter som exempelvis sjukvården, polisen, Skatteverket, socialtjänsten och Migrationsverket. Inte sällan uttalas hot mot kommunernas socialsekreterare eller handläggare på Migrationsverket. Andra personer som lever under hot från en tidigare partner eller från ett hedersförtryck lever ofta i riskzonen att bli utsatta för våldsamma handlingar. Alla dessa personkategorier och situationer kräver en ökad grad av skydd för individens identitet. Regelverket för skyddade folkbokföringsuppgifter bör ses över för att förbättra dess förutsättningar att förhindra brott och otrygghet.

### **Ersättningsreglerna i skattemål**

I samband med skattemål åläggs vanligen företag att betala rättegångskostnader för de skattemål de är delaktiga i, vilket initialt sker i väntan på dom. Detta kan vara betungande och ibland förödande för ett företag och följderna kan bli att anställda förlorar sina arbeten. Sverigedemokraterna menar att regelverket behöver ses över så att ersättning kan utges för dessa rättegångskostnader under en tillfällig tidsperiod tills dom förkunnas, eller omvänt att rättegångskostnaderna betalas in efter att dom blivit klarlagd.

En utredning bör få i uppdrag att ta fram ett väl avvägt förslag om ersättningens storlek och lämplig tidslängd samt hur regelverket ska utformas för att systemet inte ska kunna missbrukas.

### **Id-kapning av bolag**

Kapning av identiteter är ett samhällsproblem som vuxit sig allt större. När företagare driver företag inom ramen för bolagsformen enskild firma så syns deras personnummer i bolagets organisationsnummer enligt hur regelverket ser ut i dag, vilket i sin tur

exponerar företagaren för ID-kapningar som kan få långtgående följder. Därför bör enskilda firmor ges ett organisationsnummer som ej är identiskt med näringsidkarens personnummer, utan som påminner om organisationsnummer för aktiebolag. Detta i syfte att skydda företagare från identitetsstöld.

## Näringsliv

### Deklaration

Många företagare är fullt fokuserade på sitt företags kärnverksamhet. Enskild firma är en lämplig form för ensam företagare, men bolagsformen är förknippad med en hel del administrativa sysslor som tar tid i anspråk ifrån kärnverksamheten i företaget. Därför vill vi se att Skatteverket erbjuder förnyade, förenklade och automatiserade digitala tjänster för enskilda företags redovisning och deklaration av skatter.

### Delningsekonomi

Delningsekonomi är en företeelse som har fått en helt ny innebörd under det senaste decenniet. Den digitala utvecklingen i samhället har möjliggjort nya former av handel och utbyten, som tidigare inte togs i beaktande när skattesystemen utformades. Det kan därför finnas hål i lagstiftningen, som leder till att skatt inte betalas in på ett korrekt sätt. Ibland kan också regelverket som berör delningssituationer uppfattas som att det har bristfällig anpassning till de nya förutsättningarna.

För att möta utvecklingen behöver en utredning ta fasta på hur skattereglerna för delningsekonomi ska kunna förbättras med ledord som förtydligande och förenkling.

### Se över regelverket för importrestriktioner

Mycket av brottsligheten i Sverige är relaterad till bruk av alkohol och narkotika. En annan aspekt av grov brottslighet är användande av vapen. Import av denna typ av varor, vilket även inkluderar tobak och läkemedel, omgärdas av så kallade importrestriktioner, vilket innebär att det krävs licenser och tillstånd för införsel. Därutöver finns också en rad produkter som omfattas av tullfrihet, exempelvis dokument, farmaceutiska produkter, gåvor, skyddshjälpmedel, särskilda jordbruksprodukter, kapitalvaror, litteratur, luftfartsutrustning, trycksaker, gödningsmedel, varuprover med mera. Det finns en uppenbar risk att import av dessa tullfria varor utnyttjas av kriminella som paketerar in exempelvis vapendelar och narkotika i till synes vanliga legala varor.

Sverigedemokraterna vill se över regelverket för importrestriktioner och tullfria varor så att det inte finns luckor som kriminella kan utnyttja för smuggling.

### Kvitta förluster mot tidigare vinster

Sveriges konkurrenskraft har tappat mark under de senaste decennierna. I arbetet med att stärka näringslivets konkurrenskraft får det inte finnas några heliga kor, utan alla potentiella åtgärder bör lyftas för diskussion. Ett förslag som torde vara av intresse att se över i det sammanhanget är en förändring av dagens system för ett bolags resultatutjämning över åren. I nuläget kan ett bolag som gör förlust endast kvitta detta mot eventuella vinster kommande år. Detta trots att framtiden är osäker, varför systemet är mer spekulativt jämfört med om bolaget fått kvitta förlusten mot tidigare års reella vinster.

Det sistnämnda systemet, som kallas för (tax) carryback, används idag i flertalet länder som en komponent i respektive bolagsskattesystem, däribland USA, Storbritannien och Kanada. I praktiken innebär ett sådant system att företag som har beskattats för vinster tidigare år men som sedan visar förlust under ett år ges möjligheten att få återbetalning av tidigare inbetald skatt, detta redan året efter förluståret. Skillnaden jämfört med dagens system blir därför att bolagets soliditet och likviditet kan stärkas tidigare än ifall man bara kan kvitta förlusten mot potentiella, men osäkra, framtida vinster. Samtidigt är det bolag som redan bevisat sig vara lönsamma som gynnas av det.

Tax carryback ska inte förväxlas med den redan existerande möjligheten i dagens svenska skattesystem att genom en periodiseringsfond sätta av delar av vinsten för att sedan lösa upp den under ett förlustår. Detta då endast 25 procent av årets vinst kan sättas av till periodiseringsfonden, samt att den måste lösas upp inom sex år, dessutom räntebeläggs avsättningarna vid beskattningen. Det är angeläget att skyndsamt utreda möjligheten för ett företag att kvitta förluster mot tidigare årsvinster och på så sätt ta ett steg mot ett carryback system som återfinns i andra länder.

## Handel

### Bilaterala skatteavtal

Skatteavtal tecknas multilateralt eller bilateralt. Löpande har Sverige tecknat skatteavtal med många länder och OECD har tagit fram multilaterala skatteavtal för skatteundandragande som Sverige är delaktigt i. De internationella skatteavtalen behöver kontinuerligt uppdateras, en kontinuerlig process som innebär att om Sverige blir passivt i den här frågan kan vi hamna i ett läge där vi till slut får en skattemässig konkurrensnackdel gentemot andra länder. Vi ser det därför som viktigt att återigen genomföra en översyn av de skatteavtal som Sverige tecknat för att se vilka behov som finns av förnyelse.

Sverige har under flera decennier arbetat med genomförandet av globala partnerskap i syfte att stärka utvecklingsländers skattekapacitet. Sverige har lagt resurser på att bygga upp utvecklingsländers möjligheter att beskatta den egna ekonomin. När det nu gått en tid kan det vara lämpligt att utvärdera hur arbetet med skattekapacitet har utvecklats. Vilka länder är i dag självständiga med en fungerande marknadsekonomi och egen offentlig sektor som finansieras av skatter som landet självt klarar av att driva in? Med utgångspunkt ifrån detta behöver Sverige i framtiden lägga en större vikt vid förhandlingar i internationella skatteavtal med utvecklingsländer i syfte att undvika dubbelbeskattning, där vi tydligare ställer krav på en viss standard på skattemyndighetens funktionsduglighet i fråga om indrivande av skatter för att avtalet ska under-tecknas.

Sveriges politik för skatteavtal behöver både stärka exportindustrins konkurrenskraft och ställa krav på att utvecklingsländer ökar sin självständighet i fråga om den egna beskattningsskapaciteten.

*Per Söderlund (SD)*

*Erik Hellsborn (SD)*

*Eric Westroth (SD)*

*Bo Broman (SD)*

*Markus Wiechel (SD)*